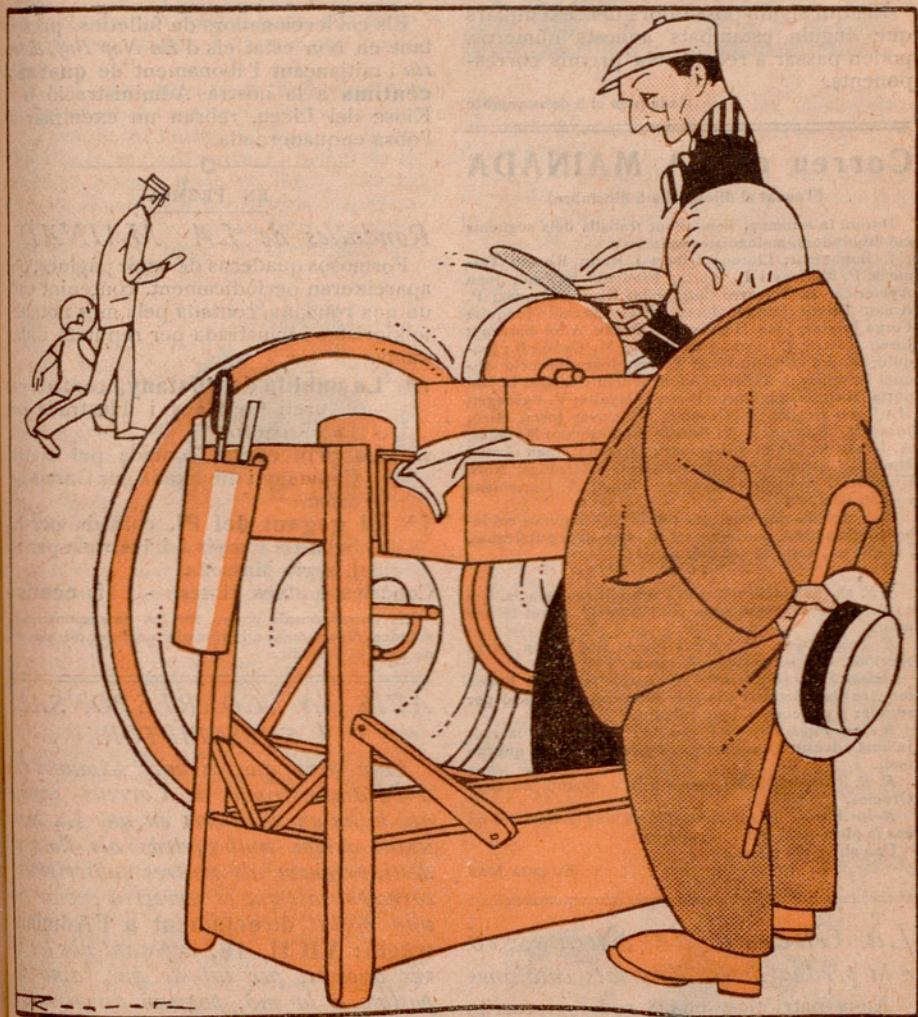

La Mainada

Preu: 15 cèntims. - Any I. - Núm. 19
Barcelona, 14 d'octubre de 1921

— I us hi guanyeu la vida, esmolant?
— Si podem fugir amb les eines, sí.

Els sorteigs de LA MAINADA

DISSABTE passat sortejàrem la **pilota futbol** i la **patinette** (premis corresponents al número 17), i sortiren premis als números

8738

per la pilota, i

6279

per la *patinette*.

Els qui siguin posseïdors dels exemplars que duguin estampats aquests números, poden passar a recollir els premis corresponents.

Caducuen el 8 de novembre

Correu de LA MAINADA

(Tancat el dijous, dia 6 d'octubre)

Durant la setmana, hem rebut treballs dels següents col·laboradors, mainadistes estimats:

J. Bonhumor; Llorenç Gibert i Roig; Ramon Termens; P. Molins i P. Noria; Francesc Barceló; Joan Aymerich; L. Navarro Costabella; Ramon Arrasa; P. Amat; Dionís Pareta; Josep Oriol Franco; Joaquim Forga Jutglar; Joan Hernández; Esteve Arxé Salvany; Josep Rovira; J. Costa; Joan Bado; M. Català B.; Joaquim Segura Lamiç; Peret Torres; Josep Barceló; Miquel Balaguer i Alberti; A. Bruguera Garriga; L. Laporta; Martí Duatís Irtte; Pepet Vilageliu; V. Fabregat; M.; Josep Benito; A. Casadal; V. Cusó; Josep Miró; Josep M. Contijoch; V. Borràs B.; Francesc Moragas; A. Llisó i R. Mola; S. Lleóart; X. Solà; Joan Anton Mataró; Josep Combas; E. Guitart; J. Vilafranca; Nora Guarro; J. Riopedre; Salvador Pijoan; A. Corominas i Josep Barrueta.

Dels treballs que ens han remès els esmentats col·laboradors, anirem aprofitant tot allò que sigui publicable, i el que no, anirà al sac dels papers.

S. S. O. (Sabadell): Mil gràcies pels seus elogis, així com per la seva estimada col·laboració. Aquí té uns amics.

R. Peña Roger. Ja no ens queda lloc per a noves seccions. Gràcies pel seu oferiment.

Alfons Trigo (Figueras) i F. Camps (Girona): Poden remetre els fulletins i l'import de l'enquadernació per recador o per correu, com vulguin.

A Lluís Pagés Pujol i R. Garcia: Tenen tota la raó. Ja hem advertit a l'encarregat d'aquella secció, que no badi.

R. R. (Sabadell): Té temps fins a darrers de mes. Gràcies.

Roser Macià: La seva narració és una delícia. Si no ens fa altra cosa, anirà al calendari.

Una abraçada a tots de

EL GUIA JOAN

La Guerra de Successió o la pèrdua de les llibertats catalanes

Auca patriòtica, en 48 rodolins escrits per J. LAGUÀ LLITERAS i dibuixats per LAO ROMERO.

Deu cèntims

Publicacions de LA MAINADA

GRAN ÉXIT

En Nap Buf, detectiu

Novel·la de J. LAGUÀ LLITERAS
il·lustrada per J. SERRA MASSANA

Un formós volum de 256 pàgines, enquadernat en cartó, amb coberta a tres tints. **Dues pessetes.**
De venda a totes les llibreries i a aquesta Administració.

Els col·leccionadors de fulletins, presentant en bon estat els d'*En Nap Buf, detectiu* i mitjançant l'abonament de **quaranta cèntims** a la nostra Administració o al Kiosc del Liceu, rebran un exemplar de l'obra enquadernada.

EN PREMSA

Rondalles de LA MAINADA

Formosos quaderns de setze pàgines, que apareixeran periòdicament, contenint cada un una rondalla, contada pels més notables folkloristes i il·lustrada per reputats dibuixants.

- 1.ª **La pubilla de l'Estany**, contada per l'Aureli Capmany i il·lustrada per Lao Romero.
- 2.ª **La princeseta**, contada pel mateix Capmany i dibuixada per Garcia Escrivà.
- 3.ª **El gegant del Pi**, contada per En Sebastià Farnés i il·lustrada per En J. Serra Massana.

Cobertes a dues tints - **15 cèntims**

Els corresponsals poden fer les corresponents demanes, directament a l'Administració per tot allò que no sigui el periòdic.

AVIS A CORRESPONSALS I SUBSCRIPTORS

Com sigui que fa unes setmanes que a l'Administració de Correus sembla que hi ha qui té interès en que LA MAINADA arribi amb retràs als llocs de destí, preguem als nostres subscriptors i corresponsals que es serveixin enviar-nos una postal directament a l'Administració: **VICH, 16**, exposant-nos les seves queixes, per tal de que, amb les postals a la mà, poguem dirigir-nos a qui calgui per a mirar de que es posi remei a aquesta inexplicable anomalia.

De vuit en vuit

ELS nois barcelonins tindran una grossa alegria en assabentar-se d'una nova. Des del dissabte que ve, la nostra ciutat comptarà amb un teatre de titelles i marionetes, on hi haurà funció tots els dies, sants i bons, a la tarda. I encara, els dijous i diumenges, funció doble!

Fins ara no podíem tenir titelles els dies que volíem, sinó els que en feien, i no gaires... Fora de les tardes del Turó, on la veu del titellaire es perd entre el brujit de les atraccions, no se'n feien en lloc... Més ara es tracta d'una sala construïda expressament, amb tot el bon gust i totes les comoditats per al centenar d'espectadors que hi caben...

Jo penso que cap teatre agrada tant als nois com aquest de titelles i marionetes. Heu vist mai còmics més simpàtics?

Tenen tot el caràcter de joguines; i moltes vegades, en acabar la funció, algun marrec voldria emportar-se'n a casa seva al protagonista...

A més a més, els titelles són doble còmics que els altres. Perquè els homes que surten a fer comèdia, imiten als personatges de la vida real i parlen com si fossin reis, savis, poetes, o roïns, o traidors, d'aital faísó que algunes vegades semblen tenir una vida real, i llavors ens treuen el goig de veure l'artifici...

Però els titelles imiten als imitadors; i tenen doble gràcia! I mai del món us faran confondre'ls amb els tipus d'homes dolents o heroics que representen; de manera que sempre tindreu la sensació d'estar assistint a un fet artístic, més que a un fet real, i no perdreu l'alegria, ni plorareu, com de vegades ho feu en altres teatres. ¡Malaguanyats plors, que en vostres ulls, nens i nenes, estimadets meus, són, per a qui els produeix, un pecat!...

TENEN també els titelles i les marionetes una formosor nova, amanyagadora: la d'ésser petits.

Deia Aristòtil, un avi grec, filòsof molt admirable i amable, que la gràcia no es pot trobar mai en les coses grandotes.

Que us agradaria, a vosaltres, els meus amors petits, veure treballar a uns gegantassos, amb cavallots enormes i espasotes desaforades, escridassant, amb aquella veuarra?

En canvi, oi que fa bufó i rebufó aquell dansar gentil de les marionetes petites, i aquella vida d'homenets i donetes xicarrores, que són un amor?

AL carrer de Concell de Cent, tocant al Passeig de Gràcia, un català de noble esperit, home refinat i selecte, En Lluís Reig, ha fet un teatre on puguin treballar aquests petits grandíssims còmics.

El teatre és tan bonic com mereixen els actors i els espectadors. En aquella saleta tan íntima, tan dolça, hi sentireu la música de les belles paraules que per a les vostres oïdes componen tots els bons escriptors que a Catalunya escriuen per a vosaltres...

Després d'un bell espectacle de marionetes, amb decoracions, i vestits, i musiques, i llum, on la fantasia dels grans artistes us portarà a indrets fantàstics, els titelles us distreuran amb una comèdia xirra...

EL GUIA JOAN

El que ens conta l'avi

E L T O R N E I G

TRADICIÓ ALEMANYA

ERA per allà durant l'any 1219, que a Wroms hi hagué un gran torneig. L'emperador va disposar que es celebrés amb motiu del vinticinquè aniversari de son adveniment al solí imperial. Tots els prínceps de les riveres del Rin, bisbes, notables i electors, hi concorregueren: els cavallers més afamats en valentia hi feren cap, disposats a demostrar llur valor, perquè la formosíssima filla d'un Gran Duc, la rossa Bilhid, havia de fer ofrena de l'escarapel·la d'or al que sortís victoriós. Un cavaller de braó provada ja en cent combats, atrevit però de mal gènit, anomenat Wolfsek, estimava bojament a Bilhid des d'un jorn que la veié en el palau de l'emperador; i d'allavors que no se li havia apartat ni un moment de la seva pensa. La formosor de la rossa donzella, li donava una força misteriosa; l'esperança de poder ésser coronat per ella, li enardia més les sangs. I va ésser ell qui primer es llençà dins la plaça combatent amb fogositat. Quan hagué vençut a sos contraris un a un; quan ja la formosa Bilhid li somreia des de son setial, les trompetes anunciaren un altre paladí, i un nou cavaller entrà dins la plaça demanant combat. Era el cavaller Watenberg, el més valent i més estimat de tots els cavallers. La seva presència fou acollida amb mostres de satisfacció, perquè era molt benvolgut de tothom per llur caràcter franc i sos sentiments nobles i generosos, mentre que Wolfsek, si bé era temut, també era odiat.

Reprès el combat, els dos enemics es llençaren l'un damunt l'altre amb impetuositat. Trencades les llances, continuaren la lluita amb les espases fins que Wolfsek caigué ferit, i la formosa Bilhid donava el premi de la victòria a Watenberg. Però Wolfsek s'aixecà irat, cridant:

— Has vençut perquè uses males arts. A no ésser la teva màgia, no m'hauries retut, perquè ja sé que se't veu a les nits, en toš jardins, invocant al mal esperit de la màgia.

Però l'altre respongué:

— Res de ço que dius és veritat, perquè si t'he vençut ha estat per la meua força i

no per la força de males arts que mai no he usat.

— Si així és, doncs, — interrompé l'altre — ¿per què no acceptaries nou combat per aquí a tres jorns?

— Acceptat, i fins d'aquí a tres dies.

Wolfsek rigué sinistrement, i, en retirar-se, hauria's dit que era l'esperit de la venjança.

L'endemà al vespre, com sempre, Watenberg es passejava per son jardí pensant en sa estimada, quan una sageta tirada per invisible mà li atravessà el pit. Al moment tres homes emmascarats se li tiraren a sobre i el remataren a coltellades. El desgraciat cavaller morí sense socors i quedà abandonat.

La data del combat havia arribat ja. Wolfsek esperava, però Watenberg no compareixia. En va el cridaven els jutges de camp. Ja les tres intimacions de reglament s'havien cridat, i ja un dels jutges anava a pronunciar la sentència contra Watenberg, quan la trompeta sonà, la barrera s'obrí, i entrà a la plaça un cavaller desconegut demanant lluita. L'espectació fou gran en veure'n aquell brau lluitador que anava tot vestit de negre. Negra era l'armadura, negre el casc, negre son corcer: la cuirassa despedia una lluentor sinistra i pels forats de la visera se li veien els ulls lluir com brases de foc. Wolfsek es senti defallir i de bona gana hauria renunciat a batre's, però... s'havia donat ja la senyal, i fitant son esguard en la formosa Bilhid, es tirà sobre l'enemic amb valentia; mes, al primer contacte, rodà per terra mal ferit. De seguida se li prestà socors, se li tregué la cuirassa i una fonda llançada en el cor deixava anar glopades de sang calenta. En veure-la, el vençut, cridà:

— Es allà mateix on varen ferir a Watenberg, els que el mataren per ordre meua — i morí mentre el cavaller negre desapareixia.

J. BERGA BOADA

*Calendari de LA MAINADA
per a 1922 Serà el millor de tots, puix cap
altre podrà ostentar una tan
selecta col·laboració artística i literària.*

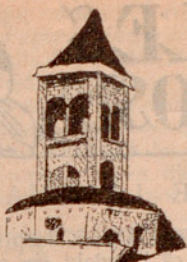
I Concurs de LA MAINADA

ELS CAMPANARS DE CATALUNYA

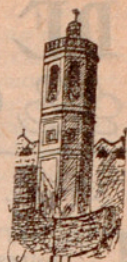
(Vegeu-se les condicions assenyalades per a poder optar en aquest Concurs, en els números 1, 2 i 3 de LA MAINADA)

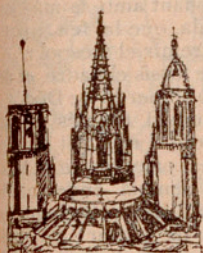
202. Catedral,
Maifresa
(CÀCILIA ABELLÓ)

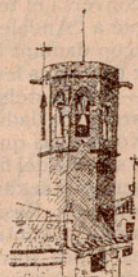
203. Antic campanar de
Sant Pere, Camprodon
(PÀRR FONT)

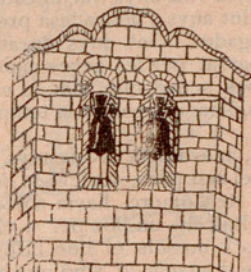
204. Sant Feliu,
Sabadell
(JACINT MONTLLOR)

205. Catedral de Barce-
lona
(J. PINARRAT)

206. Sant Llorenç,
Lleida
(VICTÒRIA SABATER)

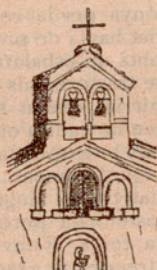
207. Sant Pau del Camp,
Barcelona
(JOSAP OLIVER)

208. Església Parro-
quial, Tàrraga
(ÀNGEL VIDAL)

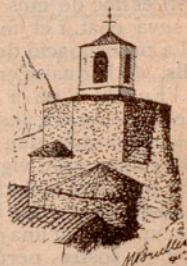
209. Castell principal,
Lleida
(DIONÍS ORIOZ)

210. Santa Maria del
Taulat, Barcelona
(J. CRIVILLÉ)

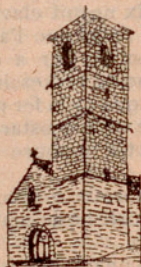
211. Sant Esteve, Olot
(J. F.)

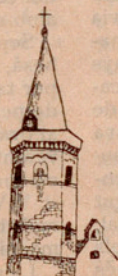
212. Santa Maria del
Puig, Esparraguera
(M. BRULLET)

213. Les Iries
(MERÇÈ VIRGILÉ)

214. Vallfogona de
Riucorp
(JACINT MEDINA)

215. Sant Mi-
quel, Viella
(MERÇÈ RODOREDA)

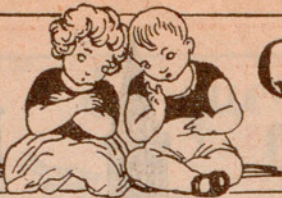

216. Santa Fe,
Montseny
(C. BAIXAS)

217. Tremp
(M. MIRABET)

DE LES COSES QUE PASSEN

L'ANGEL DE LA GUARDA

FEIA tres dies que, a taula, després dels postres, a cà l'Eudald es parlava d'un fet que preocupava a tot el personal de la casa Balcells Germans.

L'Eudald hi treballava amb el seu fill, a cà Balcells. Ara feia vint anys que hi estava de cobrador. Vint anys d'honradesa provada milers de vegades. Vint anys durant els quals havien passat per les seves mans quantitats fabuloses sense que mai, ni en dies de privacions, l'hagués sobtat la temptació.

El fill, l'Andalet, anava pels divuit anys, i en feia tres que el seu pare, treient-lo de l'Escola Superior de Comerç, havia sol·licitat dels senyors Balcells un lloc per a ell al mateix despatx. I no sols el lloc li fou concedit al punt de demanar-lo, sinó que hi entrà per «la porta gran», com se sol dir per a indicar una bona acollida. El pare, l'honradesa del pare, l'avalava per a conferir-li el lloc de més confiança en un noi de la seva edat, i el feren ajudant del caixer.

La preocupació del personal de cà Balcells, de la qual n'eren ressò les converses de l'Eudald i de la seva família, venia de que algú posava les mans a la caixa i en treia quantitats que no li pertanyien.

El caixer prou vigilava, així com el demés personal del despatx, i fins una nit l'Eudald es quedà a l'aguait amagat al magatzem, damunt una estiva de sacs que arribava al sostre, però era endebades. Les substraccions es repetiren, i el furt alcançava ja a uns milers de pessetes.

La preocupació de pare i fill per ço que passava al despatx on treballaven, demés d'encomanar-se a l'esposa i mare, s'havia encomanat aixímateix a la Rosiu, la germana de l'Andalet, una nena de quinze anys que pujava malaltissa, esprimatxada, poca-cosa, i que massa sovint era víctima de l'urc del seu germà. Ara perquè treballava i abans perquè el desig del pare de que pugés «senyor» el rodejava de totes les atencions paternals, l'Andalet s'havia cregut sempre superior a la seva germana, la qual, soferta de mena, resistia sense queixa els seus reganys, els seus menyspreus, i més

d'una vegada, quan eren més petits, els seus cops, que si li havien fet sortir taques morades a les carns i li havien fet vessar llàgrimes de dolor, l'havien feta emmudir, tant per témer la revenja del germà com el que fos castigat pel pare.

Una vetlla, havent sopat, sorgí de nou en la conversa el tema del lladronici. I el pare digué a l'Andalet, donant amb la mà closa un cop damunt la taula, que la feu trontollar tota i fins feu extreure el trespol:

— A tu mateix, que fossis el lladre, et delataria! Un lladre, no té perdó de Déu!

No era pas que l'Eudald tingués la menor sospita del fill, però si ni ell ni la mare observaren res anormal en el rostre de l'Andalet, a la Rosiu li semblà endevinar-hi una ombra d'intranquil·litat, i li vingueren unes ganes terribles de plorar: no sabia si de remordiment per la mala pensada que l'havia ferida, que podria néixer del desig pecador de venjar d'un cop tots els sofriments a què ell l'havia sotmesa, o si de vergonya per la repugnància que el fet evidenciava havia de produir-li...

I la sobtà un esbalaïment. Llençà un gemec, que trastornà als seus pares, i el seu cos esmirriat quedà ablanit, sense moviments, en la cadira on seia: el cap restà enrera, els braços es lassaren, i el pit pantejava enguniosament...

L'Andalet ni es mogué de lloc per a ajudar a sostenir-la perquè el desmai no la llençés a terra. Estava preocupat.

Unes fregues, una taça d'herbes, unes llàgrimes de la mare, uns mots de sorpresa del pare, i passada una hora la Rosiu es trobà a la seva cambra, ajeguda en el llit del color de la seva puresa, si bé refeta, amb el mateix neguit clavat al cor.

Sentí unes mans que l'amanyagaren i les besà, esforçant-se per a dominar el plor, per tal de que la deixessin sola, car havia de pensar el què calia fer per a plantar cara al drama que veia acostar-se espordidor, venint de dret a somoure la pau de la llar estimada...

— Vagi a dormir, mama... Ja estic bé... Es molt tard, i vostè ha de matinejar... Fins demà, si Déu vol.

L'emoció d'una besada silenciosa... Uns

passos somorts i una porta que s'ajusta a poc a poc... Un sospir d'una mare, mirant enlaire, amb una mirada tota pregadora, i a dintre la cambra un cap que es llença de cara al coixí perquè no sigui oït el plor que esclata per purgar el pecat agè...

L'endemà, a mig matí, la Rosiu baixava saltant, contenta, amb l'alegria del que s'ha

— No cal que et doni diners, perquè suposo que encara te'n resten *dels que t'hem avançat aquests dies, a compte del viatge...*

Els ulls de l'Andalet s'abaixaren a terra. Pal·lidejà. Tot el cos se somogué per un tremolí sobtat. Les dents li petaren. La pal·lidesa del rostre desaparegué, a seguit, per haver devingut del color de la sang que tot el cremava per dintre... I, no podent, més, esclatà en un plor.

tret de la consciència un pes que la oprimia, les escales de la casa on vivia el més gran dels germans Balcells. Tota ella semblava una altra. Diria's que s'havia fet més dona, i que el seu cos havia guanyat, tot d'una, la vigoria que li mancava. Caminava lleugera, als llavis un somriure dolç, que li venia de l'ànima, i trobava embellides totes les coses. A la plaça d'Urquinaona s'aturà davant un *parterre*. Quina munió de flors i quina meravella de colors que totes tenien!

El senyor Balcells arribà al despatx i es tancà amb l'Andalet, qui, en ésser cridat, tingué un surt. Mes es tranquil·litza bentost sigué en presència de l'amo i veié que aquest li parlava amb la mateixa naturalitat de sempre.

— He rebut una lletra de la nostra sucursal de Palma, en la qual em demanen que els cedeixi un dependent de confiança. I he pensat que tu ets el més indicat per a anar-hi.

Si el papa no hi té inconvenient...

Ton pare no n'hi tindrà quan li digui que és una necessitat de la casa... De manera, que avui mateix t'embarcaràs, i mar enllà...

El senyor Balcells feu una pausa. El to naturalíssim amb què fins ara havia parlat, devingué, en arribar aquí, davant la sang freda de l'Andalet, irònic.

— Per què plores, ara, — digué el senyor Balcells. — Que no és cert que encara en tens, de diners?

— Sí, senyor... — només pogué barbotejar l'Andalet, ja que els sanglots li ofegaven les paraules.

— Doncs, apa, acaba de plorar i prepara't per a la marxa... I no t'oblidis de despedir-te de la teva germana...

A l'Andalet li semblà tan fora de lloc que li recordessin en aquell moment la seva germana, ja que el senyor Balcells no tenia motius per a saber l'antipatia que ell li portava, que ho interpretà com la revelació d'un misteri que començava a obsessionar-lo. Obrí els ulls com si l'enlluernés una visió sobrenatural.

— De la Rosiu?

— D'ella, d'ella, que és qui m'ha dut la carta de la sucursal, que et salvarà, com ha salvat la vida de ton pare, que tu, mal-agraït, anaves a jugar-te per trenta diners, si ella no hagués vetllat, com vetllen els àngels!

PERE D'ORDAL

ELS NENS DE LA MEVA ESCALA

Als nens de les escoles Domènec, de Gràcia

La Salometa, avui, ha nascut. No volem pas dir que li hagi passat una desgràcia o que s'hagi salvat d'una bona, sinó, molt altrament, que ha nascut a la vida dels nens intel·ligents, pronunciant la A. La A és la lletra màgica, mestressa de les lletres, i heu's aquí el que ha passat.

La nostra Salometa ha agafat un diari de damunt de la taula i signant amb el dit —

un ditet rodanxó però que no s'hi troba de menut — ha començat dient:

— Un, doz, trez, catra, zin... dotza, óu, úit, trez... Atxa, cota, A... aquí, A!

I ha deixat el ditet on hi havia una A, realment, com una casa. O com una piràmide bella entre les més

belles, on hi haguessin escrites, com vosaltres sabeu que així és a les piràmides, damunt pedra que els segles respectaran per sempre, les sentències més nobles i els dibuixos més rics entre els dibuixos.

El papa ara demana. — Escolta, Salometa, qui t'ha ensenyat això? — Però ningú no ho sap, i serà una amigueta, certament; la nena del primer, que tot just si comença a anar a estudi i ho canta per l'escala tot pujant.

Però la Salometa no ha acabat. S'acosta vers el papa, se li enfila a la falda, i fa, obrint la maneta pel palmell:

— Mia, papa, mia: la A!

I mostra unes ratlletes dins la maneta xica, esbeltes i en triangle, com la xamosa A. Ratlletes que teniu i que coneixeu tots, que altres en diuen la eme de Maria.

— Comprars una nina, papa? una nina piteta?... —

— Si.

— Ai! paieeeta... una nina piteta, la Me!

I el papa li ha comprada una Pepa a la fira, que és la Pepa més grossa que ha trobat.

El nostre Ricardet, a qui anomenarem des d'ara amb aquest nom perquè si el volem nostre és per lo espavilat, ja no serà caballo. Una bona família de l'escala se'l va

emportar a fora, a passar uns quants dies prop d'Arenys, i per quelcom seriós que li va ocórrer ha pogut canviar d'opinió i desig. Ha tornat un xic negre de sol i de serena arran la mar, i amb un bon tros de seny que no tenia, que la gent de la costa catalana són aciençada en tot i es fan encomanar l'enteniment.

Ja veureu que una nit (ell dormia a una cambra qual finestra reixada queia a la planta baixa del carrer) feia una lluna plena que semblava un mirall de serafins i entrava la claror dins la cambra mateixa. En el silenci viu de les nits prop la mar, pel nostre eixebrat fill de Múrcia mateix, cosa mai sospitada, hi havia la remor fremissant i suau de l'ona fregant l'ona. I el petoneig seguit de l'aigua enamorada amb la sorra sedent, li semblava una mà que l'anés adormint, estirada, lleument, per sa galta. Mes si feien trepig al carrer s'oïa de tant clar que hom diria un martell. El nostre Ricardet cada vespre es dormia d'un cop d'aquest trepig.

Ningú no el sap poruc, però ara es tapava el cap amb els llençols, per mor de no sentir què passava al defora. Un salt al cor el feia desvetllar, i escoltava tement:

— Alabat sia Déu!... i l'estel lluminós que ens envia. Les doootze!...

El sereno del poble, amb una veu gruixuda de xantre oficiant, declarava als veïns l'hora quieta. Apoiava el seu cos i el seu braç en la reixa mateixa que havem dit, i la seva figura entrava retallada i aparentment sinistra. En Ricardet el veia tocant als peus del llit: amb una barba llarga i una gorra estrafeta, amb una mà tot d'ossos llarga i prima. Sentia la fredor d'una basarda immensa i no tenia esma de cridar. Per fi va encendre el llum, car penjava una pera sobre el capçal del llit, i tot va esdevenir d'una claror segura i coneguda, i el malestruc sereno ja no hi era.

A l'endemà, quan entraren a la cambra, la nitra estava encesa i sota dels llençols, com una muntanyeta que cobria la neu, hi havia En Ricardet. El varen despertar, i abans que el bon dia, esguardant a tothom i amb els braços enlaire, va dir:

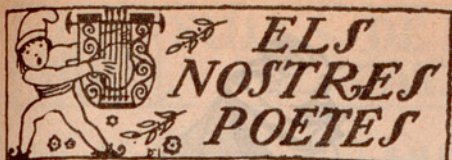
Ja tinc ofici! Ara vui ésser guerrero.

...?

— Si, ara vui ésser guerrero i sortiré a les nits i mataré serenos.

J. SALVAT-PÁPASSEIT

(Els «novells», col·laboradors de LA MAINADA)

¡POBRE PATRIA!

Una terra hi havia plena de sol
que els ocells a manades hi feien vol!...
¡Que n'hi deia de coses el rossinyol!

Tot el goig de la vida floria a dins!...
¡Que li esqueia a la terra la olor dels pins
i el encís de les roses i els llessamins!...

Mes ja el sol d'aquells dies no hi resplendeix,
que una de més forta ja s'en gaudeix
i d'una boira fosca el cel cobreix!

Li furtà les muntanyes! tots els poblats!
pagesies i viles! fins les ciutats!...
i del goig de son viure les llibertats!...

Mes encara perdura un record constant
d'aquells jorns plens de glòria que tot lluitant
sos besavis moriren amb pit sagnant!...

Encar serveix la parla, que és un tresor!
una dansa formosa ¡tot germanor!
i una pàtria ben sola dins cada cor!

JOAN MARTÍ I APARICI

EL SON D'UN INFANT

L'infant en son niu
s'adorm amb dolçor;
sa cara somriu
com d'angel, tot d'or.

S'esprit s'en va lluny
amb ales lleugeres;
per l'aire s'esmuny
oïnt les cançons,
que canta sa mare, totes enciseres,
bo i fent-li petons.

ANTOLÍ TARRATS MAYOLA

ENGRUNES

A les pobres papellones
que agafes en ton jardí
amb tes mans tant petitones,
turment i mort les hi dones
clavant-les en un coixí.

Il·lusions d'ales daurades
del jardí del meu amor!
Pels desenganys traspassades,
heu anat morint clavades
en el coixí del meu cor.

A. LL.

LA SON

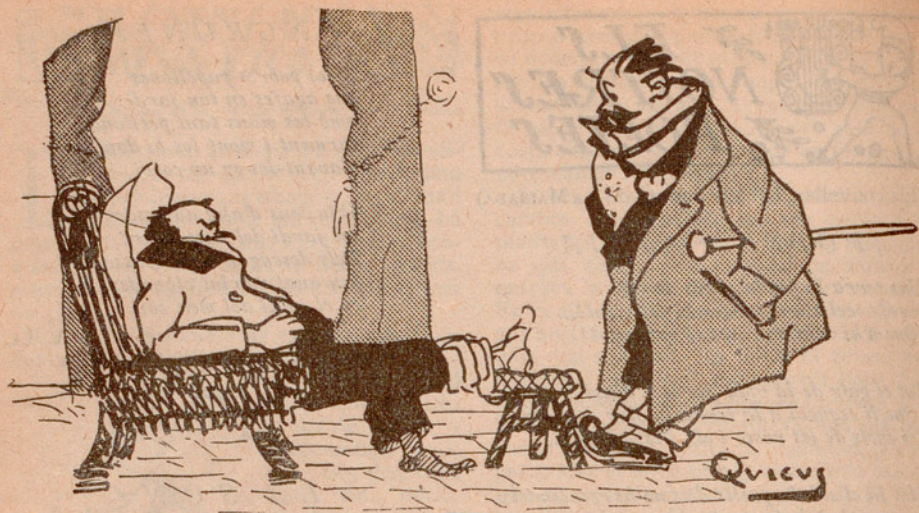
He escrit un poema titulat « La son »
i, modestia apart, tant bé m'ha sortit,
que es dona el cas que, sia gran o petit,
quan jo t'hi lleigeixo, de seguit s'adorm.
L'altre dia a casa de mon oncle ¡el pobre!
com que mai no dorm, li anava llegint...
i mentre llegia va passà un manobre...
Fins el ciment que duia, va quedar dormint!

P. PERET

— Com és que has tardat tant per a anar a tirar una carta a Correus?

— Es que no era una: eren dugues!

—Vostè empleï els procediments de curació que més li plaguin, senyor doctor; però, sàpiga-ho bé: si em talla les cames, mai més no posaré els peus a casa seva!

SEGON CONCURS DE LA MAINADA

¿QUINA OBRA BONA HAS FET DURANT LA SETMANA?

(Vegin-se les condicions en els números 1, 2 i 3)

153. He ajudat a traspasar l'acera a un cec.

JORDI FONTSECA

154. El diumenge, passant per davant de l'església, vaig veure una cegueta que pidolava almoïna, i vaig donar-li 10 cèntims que portava.

F. COSTA
(12 anys)

Granollers

155. L'altre dia vaig veure una velleta que va caure, i jo la vaig ajudar a aixecar-se.

SEBASTIÀ MASJUAN
(11 anys)

156. He rebut a Jesús Sagramentat i he oït la Santa Missa durant tota la setmana.

Granollers

JOSEP BONASTRE

157. He estat estudiant fins a altes hores de la nit i he tret bona nota als exàmens.

CONXITA HUGUET

158. El diumenge passat, anant pel carrer, vaig trobar un ocellet que havia caigut del seu niu, i el vaig tornar al seu lloc.

ANDREU CALVÓ

159. Vaig comprar un llibre català, de poesies catalanesques, per a un pobre orfenet, per a que el llegís i li inspirés amor a Catalunya.

JOSEP GENDRA
(13 anys)

160. He dit i conseguit d'uns nois que tenien ocells entre les mans, que els donguessin llibertat.

Lleyda

PAU GUIMET

161. He descompartit a dos amics meus que es barallaven, i que podien fer-se molt mal.

A. CORT

162. En sortir de casa vaig veure com li va caure el moneder a una dona, i tot presurós vaig collir-lo i li vaig entregar.

A. RICARD SOLANO

163. He donat un número de LA MAINADA a un pobre noieta que no la podia comprar. Tenia fam, i li he donat berenar.

JOTEME

AVIS IMPORTANT

Després de la sortida d'aquest número, queden tancats els concursos segon i tercer de LA MAINADA.

Seguirem publicant, a mida que l'espai ens ho permeti, els centenars de treballs que tenim rebuts optant als essentals concursos.

FULLS DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA

LES PEDRES DE LLAMP

L'edat de pedra, que és la més antiga edat humana, presenta com a característica l'utilització del sílex (pedra foguera) per a la confecció de les eines primitives: destrals, ganivets, martells, puntes de fletxa, etc. Les destrals de l'edat de pedra són unes de les coses més curioses i interessants de la prehistòria.

Durant molt de temps, els homes, oblidats de llurs orígens, que es perden en la llunyaníssima fosca del temps, ignoraven el veritable caràcter d'aqueixes pedres, tallades o polides per la mà de llurs vellíssims antepassats.

Encara avui, les supersticions i les lle-

espanyols s'adonaren que els indígenes del Nou Món es servien de pedres semblants, i aleshores sospitaren que les *ceraunias* eren eines fetes per la mà de l'home. Dutes a Europa algunes d'aquestes pedres, els entesos confirmaren llur analogia amb les *ceraunias* europees.

Un català — català de València — el cronista Pere Anton Beuter, fou un dels que primer van afirmar el veritable caràcter de les pedres de llamp, en donar compte d'una troballa arqueològica feta a Aragó.

La qüestió restà, però, incerta, durant molt de temps, fins que al primer terç del segle XVIII els intel·ligents afirmaren que les pedres de llamp eren eines fetes per l'home en una allunyadíssima època anterior a la coneixença i a l'utilització dels metalls.

En el segle XIX, els avenços dels coneixements humans permeteren la fundació de la ciència prehistòrica, en la qual l'estudi dels sílexs tingué des del primer moment una importància capital.

Però mentre que la coneixença dels sílexs ha esdevingut cosa elemental en prehistòria, la gent poc il·lustrada ha persistit en les seves creïences supersticioses sobre les pedres de misteri.

Creu el vulgus que les destrals de pedra són la part material del llamp que fereix. I hi ha la superstició que les pedres de llamp estan posseïdes del poder miraculós d'allunyar les tempestes sense causar víctimes i d'impedir que el foc realitzi els seus efectes.

Així es dona el cas que algunes d'aquestes destrals, en mans de la gent del poble, han estat llançades al foc dels incendis i se les ha malmeses d'aquesta faísó.

Si algun dia, amiguets que ens llegiu, trobeu en les vostres excursions alguna pedra que s'assembla a les figures que donem, guardeu-la i ensenyeu-la al vostre pare, o al senyor mestre, o al senyor rector, o al senyor metge, per si fós una «pedra de llamp».

A. ROVIRA I VIRGILI

Aneu fent guardiola per a poder comprar el magnífic, l'estupend

Calendari de LA MAINADA

Destral de pedra amb son maneg de fusta.

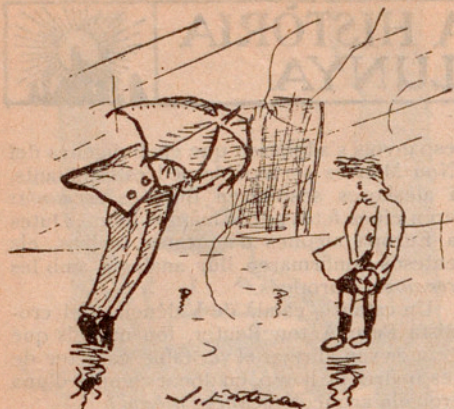
Pedra de llamp o sia destral de pedra.

gends populars floreixen entorn d'aqueixes pedres misterioses, dites pel poble «pedres de llamp» i «pedres de tempesta».

Els romans les anomenaven *ceraunias* i els donaven culte, puix les creien enviades per Júpiter i Saturn.

Un exemple de la estimació supersticiosa per les destrals de pedra, el tenim en el fet d'haver remès l'Emperador de Bizanci, Alexandre Comenes, l'any 1081, a l'Emperador Enric IV d'Alemanya, entre altres joies magnífiques, una pedra de llamp muntada en or.

Descoberta l'Amèrica, els conqueridors

— Cobreix-te, home, cobreix-te!
— No, gràcies. Es comoditat!

TERCER CONCURS DE LA MAINADA

¿COM ESMERÇARIES CENT PESSETES EN SET DIES?

(Vegin-se les condicions en els números 1, 2 i 3)

125. Les donaria a la subscripció oberta per fer bé als infants famolencs de l'Europa Central, recollits a Barcelona.

NARCÍS SERRA BANYS

Ripoll

126. Jo donaria les 100 pessetes, repartides en set parts, a les set associacions benèfiques que em semblessin que tenen més necessitats.

JOSEP M.ª CASALS

Vich

127. En destinaria 50 a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, i el restant per a Cases de Beneficència.

LLUÍS FRANCISCO

128. Compraria una màquina fotogràfica de 50 pessetes, i les restants per a famílies necessitades.

A. GINER

129. Me les gastaria totes plegades per comprar un trajo, un rellotge, alguns contes, i no deixar LA MAINADA, que tant ens fa rumiar.

LL. SOY

Olot

130. Em compraria revistes catalanes (de bona mena) i visitaria llocs antics i històrics.

A. FONT

131. Si no les hagués de menester, les donaria a un orfenet per a què es comprés un bon abríc i unes bones sabates per a l'hivern.

A. VIVES

132. Donaria 50 pessetes als meus pares, 25 als pobres, i les restants les destinaria a conèixer la meva estimada pàtria.

GUIFRE FOLCH

133. Emplearia unes 56 pessetes amb un equip de futbol, i les restants les donaria a la Casa de la Caritat.

J. TEDÓ
12 anys

134. En destinaria 25 a almoines, 45 a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, i la resta la posaria a la «Caixa d'Estalvis».

FREDERICH PEIRÓ
12 anys

135. Les emplearia en comprar dolços i joguines, anant-los a repartir als infants que no han conegut l'amor maternal i que es troben actualment a l'Hospici.

CONXITA CRUAÑAS
14 anys

— Apa, que ja ha arribat l'hora de reprendre els estudis! Veiam si d'aquí a un parell d'anys ja saps llegir, i no fas com jo, que amb xeixanta que en tinc encara no he pogut aprendre la A!

UNA CARTA HONROSA

AMB el poc temps que fa que llençarem al públic LA MAINADA, hem rebut una sèrie de cartes que, amb tot i ésser la majoria d'elles una temptació per a publicar-les (de deixar-nos dur per un afany vanitos — del qual fem pública i solemne confessió que n'estem exempts tots els que intervenim en aquest periòdic) hem desat en els nostres arxivadors, d'on no en sortiran més que el dia que convingués demostrar que la nostra empresa compta amb les simpaties de la majoria dels homes que representen un valor dintre el Renaixement de Catalunya.

Mes ara n'acabem de rebre una que va de dret al cor i que no ens ha commogut pas pels elogis que fa a la nostra tasca, sinó perquè l'ha motivada el desig d'una ànima ingènua, el qual ara ja s'ha fet desig de tots nosaltres, i que o poc valem o conseqüirem que sigui aviat un fet.

Heu's aquí la carta:

«Assil de Sant Joan de Déu, per a nois escrofulosos, raquitics i ceguets, pobres. — Barcelona.»

4 d'octubre de 1921

Sr. Director de LA MAINADA

Present

Molt respectable senyor meu:

En el n.º 17 de l'important setmanari infantil que vostè tan dignament dirigeix i que molts dels nostres assilats llegeixen amb tant de goig, hem vist amb agradosa sorpresa, dins el concurs de «Com esmergaries cent pessetes en set dies?», la següent resposta, senyalada amb el número 120: «Les daria al Director de l'Orfeó Barcelonès, E. Gibert, per a que donés un concert a l'Assil de Sant Joan de Déu».

El noi que ha tingut tan bell gest de generositat a favor del nostre Assil (al menys amb l'intenció), ens és totalment desconegut; tan sols sabem, per la firma, que es diu Enric Rafel i que té 10 anys.

No obstant, desitjant nosaltres significar al petit benefactor el nostre reconeixement per la bona voluntat que ens demostra en públic i amb un fet que, tot i semblant senzill i sense importància, no deixa per això d'afavorir-nos, supliquem a vostè, Sr. Director, que si no hi té cap inconvenient, es serveixi publicar en LA MAINADA aquests sentiments nostres de gratitud, per a coneixement i llegítima satisfacció del noi Enric Rafel i també de vostès, que tan lloablement saben educar als infants.

Amb tan grata ocasió, tinc el major gust en oferir-me de vostè afectíssim i molt atent servidor

q. b. s. m.

El Superior,

Fr. Justí LINDE».

Ara bé. Nosaltres desitgem que el benemèrit Orfeó Barcelonès doni satisfacció als anhels del nen Enric Rafel, i des d'aquí preguem al seu il·lustre director i als senyors que constitueixen la seva Junta, que ens diguin què cal fer per a que els assilats de Sant Joan de Déu puguin fruïr d'una audició, el dia que podrien senyalar d'acord amb el reverent Superior de l'Alberg.

Nosaltres hi posarem de la nostra banda tot el que calgui per tal de que la festa sigui donada.

Petits, fixeu-vos-hi bé!

Al carrer de Sant Nicolau un carro va atropellar la nena Francisca Perez Rufoño, de 3 anys, i li va causar ferides incises al front i al parietal esquerre.

— El noi Josep Martínez García, de 7 anys, fou atropellat al carrer de Menéndez Pelayo per una motocicleta, que li produí un ferida al peu dret i commoció cerebral.

— Un noi d'11 anys, Artur Castellón, que anava en bicicleta pel carrer de Galileu, va ésser atropellat per un carro d'escombriaire, sofrint una ferida d'importància al peu esquerre.

— Un auto va atropellar, al carrer de l'Asalto, a Montserrat Mariné, de 6 anys, causant-li ferides al cap i a la cara, i commoció cerebral.

— A carrer del Miracle, un carro va atropellar la nena Dolors Melsa, d'un any i mig, i li va causar fortes contusions en la regió lumbar.

— Al carrer de Trafalgar, un carro va atropellar el nen Antoni Adé, de 12 anys, produint-li contusions i erosions a la cama dreta.

— El noi Joan Sàez, d'11 anys, va produir-se una lesió per torçadura al braç esquerre, caient al carrer de Sans.

— Un carro que passava pel carrer d'Aragó, prop del de Tarragona, va atropellar la nena Francisca Vela Salinas, de 7 anys, la qual sofrí contusions al braç esquerre i erosions a diferents parts del cos. Va ésser curada al dispensari.

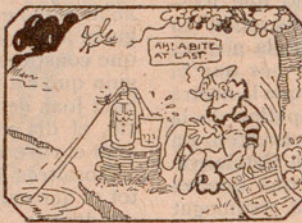

Allò que fa riure els altres nois

HOM POT LLEGIR I PESCAR — SI SAP L'ENGINY AFILAR

En Ton ha vist la manera
de llegir el seu periòdic
tot vigilant la pesquera.

Així que el llobarro pica,
el sífon és disparat
amb una alegria musica.

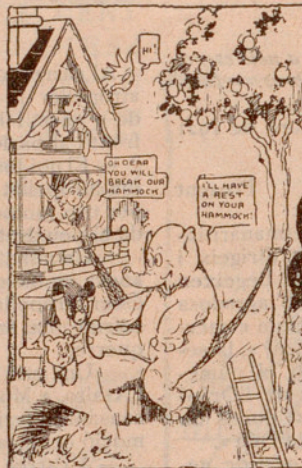
— Molt bé, nanu; hi tornarem!
car pesquera més tranquil·la
no molt sovint la veiem!

(Del Comic Cuts)

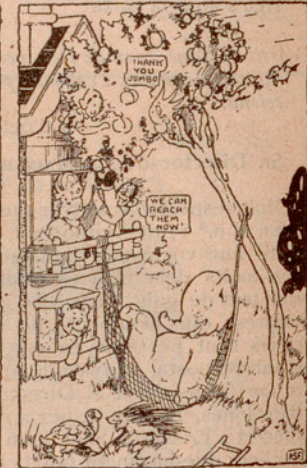
EN EL MÓN DE LES JOGUINES — VIUEN COM NENES, LES NINES

A la casa de les nines
n'hi havia un desconhort
perquè ningú no arribava
a la pomera de l'hort.

Bona sort del ximpanzé!
que va riumar la manera;
i valent-se d'una hamaca
ben lligada a la pomera,

féu la pomera cedir,
tota la soca blincant,
mentre com un benicò
s'hi dormia l'elefant.

(De The Rainbow)

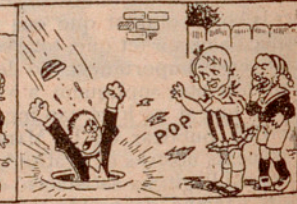
DE COM PODEN ELS PETITS — POSAR A UN GRAN EN NEGUITS

— Al bordegassot dolent
li farem un escarment.

— Ens vol xafar la pilota
sense mirar què hi ha sota.

— Apa, torna altra vegada.
Aquesta te l'hem guanyada!
(Del Chips)

JARDINET DE PASSATEMPS

JEROGLÍFIC COMPRIMIT

per J. NOGUERA SOLER

RAL
NATU

ENDEVINALLA, per CATELLUS

És a la llar i no es crema,
és a l'aigua i no es mulla,
és a l'aire sense caure,
i és al fang i no s'embruta.

LOGOGRIF NUMÉRIC, per F. MILÀ

1	2	3	4	5	Utensili
1	2	4	5		Planta
1	2	4			Part del cos
	1	2			Arbre
		1			Consonant

JEROGLÍFIC, per J. B. B.

Tots sabeu que amb tinta es fan bells dibuixos, però el que potser desconixeu és que també se'n poden fer sense saber dibuix. Agafeu un paper; tireu-hi una gota de tinta i plegueu-lo, abans que es sequi, pel bell mig: us sortiran uns dibuixos per demés capriciosos i decoratius. Els que encapcalen aquestes ratlles, són fets així. Ara, el que heu de procurar, és no emascarar-vos els dits. Això, demés de que no és el que pretenem ensenyar-vos, faria enfadar als vostres pares.

ENDEVINALLS

TARGETA, per A. GARCIA

Elena Xifreu Olbons

Sitges

Combinar aquestes lletres de manera que donin el nom d'una comèdia catalana.

Els deu primers endevinaires que enviïn totes les solucions exactes, seran premiats amb llibres.

Solucions a les endevinalles del número anterior

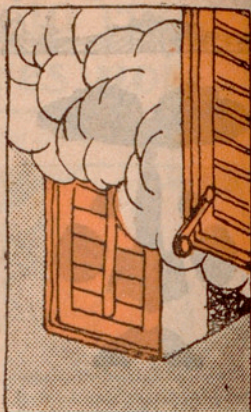
Al logogrif numèric: Puigcerdà.
Al jeroglífic comprimit: Caragirat.
Al rombo: M - Mar - Manel - Rei - L.
A la targeta: Pont d'Armentera.
A la endevinalla: L'ou.

A. Artís, imp. — Vich, 16 : Tel. 1471 G : Barcelona

UN CONCURS DE FUMADORS, O BÉ ¡ SORT D'EN FRANCISQUET !

— Veiam qui guanyarà. Quan enjogui el tret, foc a la pipa !... A la una...

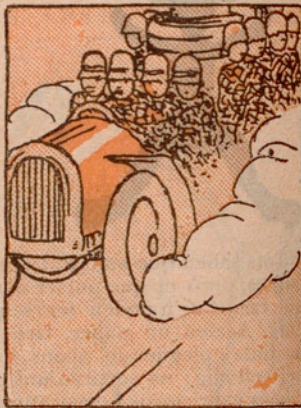
A les tres !...

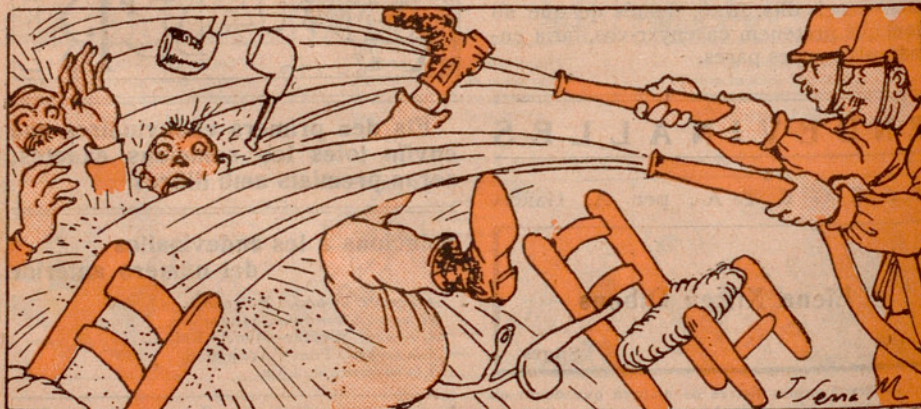
— Ai, mare ! Allí es cala foc !

— 3003 A !... Corrin, corrin !...

Mec !... Mec !... Mec !...

J. Sena M.